អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ

ស្តីពី

ឋានៈជនភៀសខ្លួន

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

អនុសញ្ញាពាក់ព័ន្ធឋានៈនៃជនភៀសខ្លួន

អនុម័តថ្ងៃទី ២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៥១ ដោយសន្និសីទនៃបុណ្ណទូតសហប្រជាជាតិ ស្តីពីឋានៈនៃជនភៀសខ្លួន និងនិបេតិកជន កោះប្រជុំសន្និសីទស្របតាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៤២៩ (V) ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៥០ ចូលជាធរមានថ្ងៃទី ២២ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៥៤ យោងតាមមាត្រា ៤៣

បុព្វកថា

ភាគីជាន់ខ្ពស់នៃអនុសញ្ញា

យល់ឃើញថា ធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ និងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី ១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៤៨ ដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ បានបញ្ជាក់លើគោលការណ៍ដែលថា មនុស្សត្រូវមានអាស្រ័យផលសិទ្ធិនិងសេរីភាពមូលដ្ឋាន ដោយគ្មានការប្រកាន់រើសអើង ។

យល់ឃើញថា អង្គការសហប្រជាជាតិ នៅក្នុងឱកាសផ្សេងៗ បានបង្ហាញនូវកង្វល់យ៉ាងខ្លាំងរបស់ខ្លួនចំពោះជនភៀសខ្លួន និងបានខិតខំធានាឱ្យជនភៀសខ្លួននូវការប្រើប្រាស់សិទ្ធិ និងសេរីភាពមូលដ្ឋានទាំងនេះយ៉ាងទូលំទូលាយបំផុត តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

យល់ឃើញថា វាជាការគួរតែកែប្រែឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងចងក្រងជាក្រមនូវកិច្ចព្រមព្រៀងជាអន្តរជាតិ ដែលមានពីមុនមកពាក់ព័ន្ធនឹងឋានៈនៃជនភៀសខ្លួន និងពង្រីកទំហំនិងការការពារ ដែលផ្តល់ដោយលិខិតុបករណ៍ទាំងនោះ តាមកិច្ចព្រមព្រៀងថ្មីមួយ ។

យល់ឃើញថា ការផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោនអាចដាក់បន្ទុកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរពេក ទៅលើប្រទេសមួយចំនួន និង*យល់ឃើញថា* ដំណោះស្រាយជាទីពេញចិត្តចំពោះបញ្ហា ដែលអង្គការសហប្រជាជាតិ បានទទួលស្គាល់ថាមានទំហំ និងលក្ខណៈអន្តរជាតិនឹងមិនអាចសម្រេចបានទេ បើពុំមានសហប្រតិបត្តិការជាអន្តរជាតិ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

សម្តែង បំណងប្រាថ្នាសូមឱ្យរដ្ឋទាំងអស់ ដែលទទួលស្គាល់នូវលក្ខណៈសង្គម និងមនុស្សធម៌នៃបញ្ហាជនភៀសខ្លួន ធ្វើអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងក្នុងរង្វង់អំណាចរបស់ខ្លួន ដើម្បីទប់ស្កាត់កុំឱ្យបញ្ហានេះ ក្លាយជាបុព្វហេតុនៃភាពតានតឹងរវាងរដ្ឋ និងរដ្ឋ។

កត់សំគាល់ឃើញថា ឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួន ត្រូវទទួលបន្ទុកកិច្ចការត្រួតពិនិត្យអនុសញ្ញាអន្តរជាតិនានា ដែលផ្តល់នូវការការពារដល់ជនភៀសខ្លួន និង*ទទួលស្គាល់ថា* ការសម្របសម្រួលស័ក្តិសិទ្ធិនូវវិធានការ ដែលបានដាក់ចេញ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ នឹងពឹងផ្អែកលើសហប្រតិបត្តិការរបស់រដ្ឋនានា ជាមួយឧត្តមស្នងការ។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

ជំពូក ១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១

និយមន័យនៃពាក្យ "ជនភៀសខ្លួន"

ក. សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ពាក្យ "ជនភៀសខ្លួន" ត្រូវសំដៅដល់ជនទាំងឡាយណា ដែល :

(១) ត្រូវបានចាត់ទុកជាជនភៀសខ្លួនរួចហើយស្របតាម កិច្ចព្រមព្រៀងមូលមាត់ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩២៦ និងថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩២៨ ឬស្របតាមអនុសញ្ញាចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៣៣ និងថ្ងៃទី ១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៣៨ ពិធីសារចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៣៩ ឬលក្ខន្តិកៈរបស់អង្គការអន្តរជាតិទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួន។

សេចក្តីសម្រេចស្តីពីភាពពុំមានសិទ្ធិទទួលបានឋានៈជាជនភៀសខ្លួន ដែលធ្វើឡើងដោយអង្គការអន្តរជាតិទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួន នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃអាណត្តិរបស់អង្គការនេះ មិនរារាំងដល់ឋានៈនៃជនភៀសខ្លួនរបស់បុគ្គល ដែលបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌក្នុងកថាខណ្ឌ ២ នៃផ្នែកនេះឡើយ។

(២) ដោយសារព្រឹត្តិការណ៍ ដែលបានកើតឡើងមុនថ្ងៃទី ១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៥១ និងអាស្រ័យដោយមានការភ័យខ្លាចមានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ ចំពោះការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលពូជសាសន៍

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

សាសនា សញ្ជាតិ សមាជិកភាពនៃក្រុមសង្គមណាមួយ ឬដោយសារមតិនយោបាយនៅក្រៅប្រទេស ដែលខ្លួនមានសញ្ជាតិ និងមិនអាចឬ ដោយសារការភ័យខ្លាចនេះ មិនចង់ប្រើប្រាស់ការការពាររបស់ប្រទេសនោះ ឬជាជនដែលមិនមានសញ្ជាតិ និងកំពុងរស់នៅក្រៅប្រទេស ដែលជាអតីតនិវេសនដ្ឋានប្រក្រតីរបស់ខ្លួន ដោយសារព្រឹត្តិការណ៍នេះ និងដែលមិនអាច ឬដោយការភ័យខ្លាចបែបនោះ មិនចង់វិលត្រឡប់ទៅកាន់ប្រទេសដើមរបស់ខ្លួនវិញ។

ក្នុងករណីមនុស្សម្នាក់មានសញ្ជាតិលើសពីមួយ នោះពាក្យថា "ប្រទេស ដែលខ្លួនមានសញ្ជាតិ "ត្រូវនិយាយសំដៅដល់ប្រទេសនីមួយៗ ដែលជននោះមានសញ្ជាតិ។ នឹងមិនត្រូវចាត់ទុកថាពុំមានការការពារពីប្រទេសសញ្ជាតិរបស់ខ្លួនឡើយ មនុស្សណាដែលមិនបានប្រើប្រាស់នូវការការពាររបស់ប្រទេសណាមួយ ក្នុងចំណោមប្រទេសដែលខ្លួនមានសញ្ជាតិទេនោះ ដោយពុំមានមូលហេតុបានការណាមួយ ដែលផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការភ័យខ្លាចសមហេតុសមផល។

ខ.(១) សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ពាក្យថា "ព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងមុនថ្ងៃទី ១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៥១ " ក្នុងមាត្រា ១ ផ្នែក **ក** និយាយសំដៅដល់ ឬមួយ(ក)" ព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងនៅអឺរ៉ុបមុនថ្ងៃទី ១ មករា ១៩៥១" ឬមួយ(ខ) "ព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងនៅអឺរ៉ុប ឬនៅកន្លែងឯទៀតៗ មុនថ្ងៃទី ១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៥១" ហើយរដ្ឋភាគីនីមួយៗ នៃអនុសញ្ញាត្រូវធ្វើសេចក្ដីប្រកាសមួយនៅពេលចុះហត្ថលេខា ឬសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក ដោយកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ថាតើអត្ថន័យណាមួយដែលខ្លួនត្រូវយកមកអនុវត្ត សម្រាប់គោលបំណងនៃកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមអនុសញ្ញានេះ។

(២) រដ្ឋភាគីណាមួយ ដែលបានអនុម័តយកនូវជម្រើស (ក) អាចពង្រីកកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួននៅពេលណាក៏បាន ដោយការអនុម័តនូវជម្រើស(ខ) ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

គ. អនុសញ្ញានេះ ត្រូវមិនអនុវត្តចំពោះជនដែលស្ថិតក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃផ្នែក(ក)ទេ បើ :

(១) ជននោះ ស្ម័គ្រចិត្តប្រើប្រាស់ឡើងវិញនូវការការពារនៃប្រទេសដែលខ្លួនមានសញ្ជាតិ ឬ

(២) ជននោះ ស្ម័គ្រចិត្តទទួលយកសញ្ជាតិ ដែលបានបាត់បង់នោះមកវិញ ឬ

(៣) ជននោះ បានទទួលយកសញ្ជាតិមួយថ្មី និងមានការការពារពីប្រទេសនៃសញ្ជាតិថ្មីរបស់ខ្លួន ឬ

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

(៤) ជននោះ បានស្ម័គ្រចិត្តកសាងជីវិតជាថ្មីនៅក្នុងប្រទេស ដែលខ្លួនបានចាកចេញ ឬដែលខ្លួនទៅរស់នៅក្រៅ ដោយសារការភ័យខ្លាចការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ឬ

(៥) ជននោះ មិនអាចបន្តបដិសេធតទៅទៀតបាន នូវការប្រើប្រាស់ការការពារពីប្រទេសនៃសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ដោយសារកាលៈទេសៈនៃការទទួលស្គាល់ឋានៈជាជនភៀសខ្លួនផុតរលត់។

ប៉ុន្តែកថាខណ្ឌនេះ មិនត្រូវយកទៅអនុវត្តលើជនភៀសខ្លួនដែលស្ថិតក្នុងផ្នែក **ក** (១) នៃមាត្រានេះ ហើយដែលអាចបង្ហាញអំពីមូលហេតុពិតត្រូវទទួលយក ដែលកើតចេញពីការធ្វើទុកបុកម្នេញកាលពីពេលមុនៗ សម្រាប់បដិសេធមិនប្រើប្រាស់នូវការការពារពីប្រទេសនៃសញ្ជាតិ។

(៦) ដោយជាជនឥតមានសញ្ជាតិ ជននោះ អាចវិលត្រឡប់ទៅកាន់ប្រទេសជានិវេសនដ្ឋានដើមរបស់ខ្លួនវិញបាន ដោយសារកាលៈទេសៈនៃការទទួលស្គាល់ឋានៈជាជនភៀសខ្លួនផុតរលត់។

ប៉ុន្តែកថាខណ្ឌនេះ មិនត្រូវយកទៅអនុវត្តលើជនភៀសខ្លួនដែលស្ថិតក្នុងផ្នែក **ក** (១)នៃមាត្រានេះ ហើយដែលអាចបង្ហាញអំពីមូលហេតុពិតត្រូវទទួលយក ដែលកើតចេញពីការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញកាលពីពេលមុនៗ ដើម្បីបដិសេធការវិលត្រឡប់ទៅកាន់ប្រទេសជានិវេសនដ្ឋានដើមរបស់ខ្លួនវិញ។

ឃ. អនុសញ្ញានេះ មិនអនុវត្តចំពោះជនទាំងឡាយណា ដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងទទួលការការពារ ឬការឧបត្ថម្ភពីអង្គការ ឬទីភ្នាក់ងារនានារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ក្រៅពីស្នងការជាន់ខ្ពស់អង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួនឡើយ។

បើការការពារ ឬការឧបត្ថម្ភបែបនោះ ផុតរលត់ដោយប្រការណាមួយ ដោយពុំមានការដោះស្រាយចប់សព្វគ្រប់ចំពោះស្ថានភាពរបស់ជនទាំងនោះ ស្របតាមសេចក្ដីសំរេចចិត្ត ដែលអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិទេ ជនទាំងនេះ ដោយផ្អែកតាមព្រឹត្តិការណ៍បែបហ្នឹង មានសិទ្ធិទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍នៃអនុសញ្ញានេះ។

ង. អនុសញ្ញានេះ មិនអនុវត្តចំពោះជន ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសដែលជននោះបានតាំងនិវេសនដ្ឋាន ថាបានទទួលសិទ្ធិ និងមានកាតព្វកិច្ច ដែលជាប់ជាមួយការមានសញ្ជាតិនៃប្រទេសនោះហើយ។

ច. បទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ មិនអនុវត្តចំពោះជនណា ដែលគេមានមូលហេតុធ្ងន់ធ្ងរសម្រាប់ចាត់ទុកថា៖

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

(ក) ជននោះ បានប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងនឹងសន្តិភាព បទឧក្រិដ្ឋសង្គ្រាម ឬបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដូចដែលមាននិយមន័យក្នុងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិដែលតាក់តែងឡើងសម្រាប់ចែងឱ្យមាននូវបទបញ្ញត្តិអំពីបទឧក្រិដ្ឋបែបនេះ ។

(ខ) ជននោះ បានប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋមិនមែននយោបាយដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ នៅក្រៅប្រទេសកំពុងជ្រកកោន មុនពេលទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យចូលប្រទេសនោះ ក្នុងឋានៈជាជនភៀសខ្លួន ។

(គ) ជននោះ បានជាប់ពិរុទ្ធក្នុងបទប្រព្រឹត្តិអំពើផ្ទុយពីគោលដៅ និងគោលការណ៍របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ២

កាតព្វកិច្ចទូទៅ

ជនភៀសខ្លួនម្នាក់ៗ មានករណីយកិច្ចចំពោះប្រទេសដែលខ្លួនកំពុងស្នាក់អាស្រ័យ ដែលតម្រូវជាពិសេសឱ្យជនភៀសខ្លួន គោរពតាមច្បាប់ និងបទបញ្ជាផ្សេងៗរបស់ប្រទេសនោះ ព្រមទាំងវិធានការនានា ដែលបានដាក់ចេញសម្រាប់ការថែរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ។

មាត្រា ៣

ការមិនប្រកាន់រើសអើង

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ចំពោះជនភៀសខ្លួនទាំងអស់ ដោយគ្មានការប្រកាន់រើសអើង មានជាអាទិ៍ ពូជសាសន៍ សាសនា ឬប្រទេសដើមកំណើតឡើយ ។

មាត្រា ៤

សាសនា

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះជនភៀសខ្លួន ដែលស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនយ៉ាងហោចណាស់ ក៏អនុគ្រោះដល់ពួកគេឱ្យបានប្រហែលគ្នានឹងការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលខ្លួនបានផ្តល់ដល់ជនជាតិរបស់ខ្លួន ក្នុងវិស័យសេរីភាព ក្នុងការប្រតិបត្តិសាសនា និងសេរីភាពក្នុងការអប់រំខាងសាសនាដល់កូនចៅរបស់ពួកគេ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រា ៥

សិទ្ធិដែលត្រូវផ្ដល់ក្រៅពីអនុសញ្ញានេះ

គ្មានបទបញ្ញត្តិណាមួយក្នុងអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាការធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍ ដែលរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ផ្ដល់ឱ្យដល់ជនភៀសខ្លួន ក្រៅពីអនុសញ្ញានេះឡើយ ។

មាត្រា ៦

ពាក្យថា "ក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នា"

សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ពាក្យថា "ក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នា" មានន័យថា គ្រប់តម្រូវការ (រួមទាំងតម្រូវការពាក់ព័ន្ធរយៈពេល និងលក្ខខណ្ឌនៃការស្នាក់អាស្រ័យបណ្ដោះអាសន្ន ឬការតាំងនិវេសនដ្ឋាន) ដែលបុគ្គលម្នាក់ៗត្រូវបំពេញ ដើម្បីបានមកនូវសិទ្ធិដែលកំពុងនិយាយនេះ បើបុគ្គលនោះ មិនមែនជាជនភៀសខ្លួននោះវិញ។ ត្រូវតែបំពេញដោយបុគ្គលនោះ លើកលែងតែតម្រូវការទាំងឡាយ ដែលជនភៀសខ្លួនមិនអាចបំពេញទៅបាន ដោយសារលក្ខណៈជាជនភៀសខ្លួន។

មាត្រា ៧

ការរួចខ្លួនពីបដិការ

១. លើកលែងកន្លែងដែលអនុសញ្ញានេះ មានបទបញ្ញត្តិអនុគ្រោះដល់ជនភៀសខ្លួនច្រើនជាងនេះចេញ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវផ្ដល់ឱ្យជនភៀសខ្លួននូវការគិតគូរ ដូចដែលខ្លួនបានផ្ដល់ឱ្យដល់ជនបរទេសជាទូទៅដែរ ។

២. បន្ទាប់ពីបានស្នាក់នៅអស់រយៈពេលបីឆ្នាំ ជនភៀសខ្លួនទាំងអស់ ត្រូវទទួលបាននូវការរួចខ្លួនពីបដិការខាងផ្នែកច្បាប់ ក្នុងទឹកដីនៃរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ។

៣. រដ្ឋភាគីនីមួយៗនៃអនុសញ្ញា ត្រូវបន្តផ្ដល់ឱ្យដល់ជនភៀសខ្លួន នូវសិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍ដែលពួកគេមានសិទ្ធិទទួលរួចស្រេចមកហើយ ដោយមិនមានបដិការនៅថ្ងៃដែលអនុសញ្ញានេះ ចូលជាធរមានសម្រាប់រដ្ឋនោះ ។

៤. រដ្ឋភាគនីមួយៗនៃអនុសញ្ញា ត្រូវពិចារណាដោយអនុគ្រោះដល់ជនភៀសខ្លួន ចំពោះលទ្ធភាពនៃការផ្ដល់ឱ្យដល់ពួកគេ ដោយមិនមានបដិការនូវសិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍ ក្រៅពីសិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ដែលពួកគេមានសិទ្ធិទទួល ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ២ និង ៣ និងចំពោះលទ្ធភាពក្នុងការពន្យារពេលឱ្យរួចខ្លួនពីបដិការដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលមិនបានបំពេញលក្ខខណ្ឌ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ២ និង ៣។

៥. បទបញ្ញត្តិក្នុងកថាខណ្ឌ ២ និង ៣ អនុវត្តបានទាំងចំពោះសិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣ មាត្រា ១៨ មាត្រា ១៩ មាត្រា ២១ និងមាត្រា ២២ នៃអនុសញ្ញានេះ ទាំងចំពោះសិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍ ដែលមិនមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ៨

ការរួចខ្លួនពីវិធានការខុសប្រក្រតី

ចំពោះវិធានការខុសប្រក្រតី ដែលអាចដាក់ចេញទៅលើបុគ្គល ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬផលប្រយោជន៍របស់ជនជាតិនៃរដ្ឋបរទេសណាមួយ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ មិនត្រូវអនុវត្តវិធានការបែបនោះ ទៅលើជនភៀសខ្លួន ដែលជាផ្លូវការ ជាជនជាតិរបស់រដ្ឋបរទេសនោះ និងព្រោះតែមានសញ្ជាតិរបស់រដ្ឋបរទេសនោះឡើយ។ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលនៅក្រោមច្បាប់របស់ខ្លួន ត្រូវបានរារាំងមិនឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ទូទៅ ដូចចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវផ្តល់ឱ្យមានការរួចខ្លួនតាមករណីសមស្រប ជាប្រយោជន៍ដល់ជនភៀសខ្លួនទាំងនោះ។

មាត្រា ៩

វិធានការបណ្តោះអាសន្ន

គ្មានបទបញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះ រារាំងរដ្ឋភាគីណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះ ក្នុងពេលមានសង្គ្រាម ឬក្នុងស្ថានភាពធ្ងន់ធ្ងរ និងខុសប្រក្រតីផ្សេងទៀត មិនឱ្យចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះជនណាម្នាក់ ដែលរដ្ឋនោះចាត់ទុកថាចាំបាច់ចំពោះសន្តិសុខជាតិ ទម្រាំរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាធ្វើសេចក្តីសម្រេចថា ជននោះពិតជាជនភៀសខ្លួន និងថា ការបន្តអនុវត្តវិធានការនោះគឺចាំបាច់ចំពោះជននោះ ដើម្បីផលប្រយោជន៍សន្តិសុខជាតិ។

មាត្រា ១០

ការបន្តការស្នាក់អាស្រ័យ

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

១. បើជនភៀសខ្លួន ត្រូវបានឱ្យផ្លាស់ទីកន្លែងដោយបង្ខំ ក្នុងអំឡុងសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរ និងត្រូវបានឱ្យរើទៅកាន់ទឹកដីនៃរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ហើយរស់នៅទីនោះ រយៈពេលនៃការស្នាក់នៅបណ្ដោះអាសន្នដោយបង្ខំនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាការស្នាក់អាស្រ័យនៅត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ នៅក្នុងទឹកដីនៃប្រទេសនោះ ។

២. បើជនភៀសខ្លួន ត្រូវបានផ្លាស់ប្ដូរទីកន្លែងដោយបង្ខំ ក្នុងអំឡុងសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរចេញពីទឹកដីរបស់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ហើយបានវិលត្រឡប់ទៅកាន់រដ្ឋនោះវិញ នៅមុនថ្ងៃដែលអនុសញ្ញានេះចូលធរមាន ក្នុងបំណងតាំងទីលំនៅចាស់ឡើងវិញ នោះរយៈពេលនៃការតាំងទីលំនៅមុន និងក្រោយការផ្លាស់ទីកន្លែងដោយបង្ខំនោះ ត្រូវចាត់ទុកថា ជាការតាំងទីលំនៅមិនដាច់រយៈពេល សម្រាប់គោលបំណងទាំងឡាយ ដែលតម្រូវឱ្យមានការស្នាក់នៅដោយមិនដាច់រយៈពេល ។

មាត្រា ១១

កម្មករនាវាសមុទ្រជាជនភៀសខ្លួន

ក្នុងករណីជនភៀសខ្លួន បំរើការជាសមាជិកនាវិកជាប្រចាំនៅលើនាវាមួយ ដែលមានបង្ហូតទង់ជាតិរបស់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋនោះត្រូវផ្ដល់ការគិតគូរដោយករុណាធម៌ ឱ្យពួកគេស្នាក់អាស្រ័យលើទឹកដីរបស់ខ្លួន និងចេញលិខិតធ្វើដំណើរឱ្យពួកគេ ឬអនុញ្ញាតឱ្យគេបានចូលទៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនជាបណ្ដោះអាសន្ន ជាពិសេសដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការស្នាក់អាស្រ័យរបស់គេក្នុងប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ។

ជំពូក ២

ឋានៈតាមផ្លូវច្បាប់

មាត្រា ១២

ឋានៈផ្ទាល់ខ្លួន

១. ឋានៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនភៀសខ្លួន ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់របស់ប្រទេសនៃលំនៅដ្ឋានរបស់ខ្លួន ឬបើជនភៀសខ្លួនពុំមានលំនៅដ្ឋានទេ នោះជនភៀសខ្លួន ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់គ្រប់គ្រងរបស់ប្រទេស ដែលខ្លួនស្នាក់អាស្រ័យ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

២. សិទ្ធិដែលជនភៀសខ្លួនបានទទួលពីពេលមុន ហើយអាស្រ័យនឹងឋានៈផ្ទាល់ខ្លួន ពិសេសជាងនេះទៀត គឺសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ត្រូវបានគោរពដោយរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ អាស្រ័យតាមការគោរព បើចាំបាច់ នូវទម្រង់បែបបទដែលតម្រូវដោយច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលសិទ្ធិកំពុងនិយាយនេះ គឺជាសិទ្ធិដែលនឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ បើឧបមាថា គេមិនទាន់បានក្លាយជាជនភៀសខ្លួន។

មាត្រា ១៣

ចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ជនភៀសខ្លួនម្នាក់ៗ ដោយអនុគ្រោះតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ហើយទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនត្រូវយកចិត្តទុកដាក់តិចជាងការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលបានផ្តល់ដល់ជនបរទេសជាទូទៅ ដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានោះឡើយ ចំពោះសិទ្ធិកាន់កាប់កម្មសិទ្ធិចលន និងអចលនទ្រព្យ និងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀត ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិនោះ ព្រមទាំងសិទ្ធិក្នុងការធ្វើកិច្ចសន្យាជួល និងកិច្ចសន្យាផ្សេងៗទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងចលន និងអចលនទ្រព្យ។

មាត្រា ១៤

សិទ្ធិខាងវិចិត្រកម្ម និងទ្រព្យសម្បត្តិឧស្សាហកម្ម

ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិឧស្សាហកម្ម ដូចជាការច្នៃប្រឌិត ប្លង់រចនា ឬម៉ូតគំរូ សញ្ញា និងយីហោពាណិជ្ជកម្មជាដើម និងសិទ្ធិខាងស្នាដៃអក្សរសាស្ត្រ សិល្បៈ និងវិទ្យាសាស្ត្រ ជនភៀសខ្លួនម្នាក់ៗ ដែលមាននិវេសនដ្ឋានប្រក្រតីនៅក្នុងប្រទេសនោះ ត្រូវតែទទួលបាននូវការការពារដូចគ្នានឹងជនជាតិប្រទេសនោះ។ នៅក្នុងទឹកដីរដ្ឋភាគីផ្សេងទៀតនៃអនុសញ្ញានេះ ជនភៀសខ្លួនត្រូវទទួលបាននូវការការពារដូចគ្នានឹងជនជាតិរបស់ប្រទេស ដែលជនភៀសខ្លួនមាននិវេសនដ្ឋានប្រក្រតីដែរ។

មាត្រា ១៥

សិទ្ធិខាងសមាគម

ចំពោះសមាគមមិនមែននយោបាយ និងសមាគមមិនរកផលកម្រៃ និងសហជីព រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ឱ្យដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលស្នាក់អាស្រ័យត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

នូវការគិតគូរដល់ពួកគេយ៉ាងអនុគ្រោះបំផុត ដូចដែលបានផ្ដល់ដល់ជនជាតិនៃរដ្ឋបរទេសក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានោះដែរ ។

មាត្រា ១៦

សិទ្ធិចូលទៅកាន់តុលាការ

១. ជនភៀសខ្លួន ត្រូវមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់តុលាការក្នុងទឹកដីរបស់រដ្ឋភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញានេះដោយសេរី ។

២. នៅក្នុងរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលជនភៀសខ្លួនតាំងនិវេសនដ្ឋានប្រក្រតី ជនភៀសខ្លួនត្រូវទទួលបាននូវការយកចិត្តទុកដាក់ ដូចគ្នានឹងជនជាតិរបស់រដ្ឋនោះដែរ នៅក្នុងរឿងទាក់ទិនទៅនឹងសិទ្ធិប្រើប្រាស់តុលាការ រួមមានសិទ្ធិទទួលជំនួយខាងផ្លូវច្បាប់ និងសិទ្ធិរួចខ្លួនពីការបង់ប្រាក់ធានាក្ដីនៅចំពោះមុខតុលាការផង ។

៣. ក្នុងបញ្ហាដូចបានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ២ នៅក្នុងបណ្ដាប្រទេសផ្សេងក្រៅពីប្រទេស ដែលខ្លួនមាននិវេសនដ្ឋានប្រក្រតី ជនភៀសខ្លួនត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបាននូវការគិតគូរ ដូចដែលផ្ដល់ឱ្យដល់ជនជាតិប្រទេស ដែលខ្លួនមាននិវេសនដ្ឋានប្រក្រតីនោះ ។

ជំពូក ៣

ការផ្ដល់ការងារដោយមានផលកម្រៃ

មាត្រា ១៧

ការងារមានប្រាក់ឈ្នួល

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្ដល់ដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលបានស្នាក់អាស្រ័យត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ នៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ពួកគេដោយអនុគ្រោះបំផុត ដូចដែលផ្ដល់ឱ្យជនជាតិទាំងឡាយនៃរដ្ឋបរទេស ដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានេះ ចំពោះសិទ្ធិចូលធ្វើការរកប្រាក់ឈ្នួល ។

២. តែយ៉ាងណាក៏ដោយ វិធានការរឹតត្បិតដែលដាក់បង្ខំទៅលើជនបរទេស ឬការជួលជនបរទេសដើម្បីការពារទីផ្សារពលកម្មរបស់ជាតិ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ មិនត្រូវយកទៅអនុវត្តលើជនភៀសខ្លួនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាត ឱ្យរួចផុតពីវិធានការទាំងនោះរួចហើយនោះឡើយ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអនុ

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

សញ្ញានេះចូលជាធរមាន សម្រាប់រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ ឬសម្រាប់ជនភៀសខ្លួន ដែលបំពេញលក្ខខណ្ឌណាមួយខាងក្រោមនេះ :

(ក) ជាអ្នកបានស្នាក់នៅគ្រប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំក្នុងប្រទេសនោះ ។

(ខ) ជាអ្នកមានប្តី ឬប្រពន្ធ ដែលមានសញ្ជាតិរបស់ប្រទេសដែលខ្លួនស្នាក់នៅ ។ ជនភៀសខ្លួនមិនអាចយកប្រយោជន៍នៃបទបញ្ញត្តិនេះ មកប្រើប្រាស់ជាសំអាងបានឡើយ ប្រសិនបើខ្លួនបានបោះបង់ប្តី ឬប្រពន្ធរបស់ខ្លួន ។

(គ) មានកូនមួយ ឬច្រើនជាងនេះ ដែលមានសញ្ជាតិរបស់ប្រទេសដែលខ្លួនស្នាក់នៅ ។

៣. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ការប្រព្រឹត្តទៅលើពួកគេ ដោយករុណាធម៌ក្នុងការធ្វើសមានកម្មនៃសិទ្ធិជនភៀសខ្លួន ក្នុងការងារមានប្រាក់ឈ្នួល ឱ្យដូចជាសិទ្ធិរបស់ជនជាតិខ្លួន និងជាពិសេសសិទ្ធិជនភៀសខ្លួនដែលបានចូលក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ស្របតាមកម្មវិធីជ្រើសរើសកម្លាំងពលករ ឬតាមផែនការអន្តោប្រវេសន៍ ។

មាត្រា ១៨

ស្វ័យការងារ

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលស្នាក់នៅស្របច្បាប់នៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវការប្រព្រឹត្តទៅលើពួកគេយ៉ាងអនុគ្រោះ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន និងទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយក៏ការប្រព្រឹត្តទៅលើពួកគេនេះ មិនត្រូវឱ្យតិចជាងការយកចិត្តទុកដាក់ ដូចផ្តល់ដល់ជនបរទេសជាទូទៅដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានេះឡើយ ចំពោះសិទ្ធិក្នុងការចូលរួមដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ នៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម សិប្បកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ព្រមទាំងសិទ្ធិក្នុងការបង្កើតក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្ម ។

មាត្រា ១៩

វិជ្ជាជីវៈសេរី

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលបានស្នាក់នៅត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន ដែលមានសញ្ញាប័ត្រទទួលស្គាល់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋនោះ និងដែល

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មានបំណងចង់ប្រកបវិជ្ជាជីវៈសេរី នូវការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ពួកគេយ៉ាងអនុគ្រោះ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន និងទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ការយកចិត្តទុកដាក់នេះ មិនត្រូវឱ្យទាបជាងការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលផ្តល់ឱ្យដល់ជនបរទេសជាទូទៅ ដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានេះឡើយ ។

២. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវប្រើប្រាស់កិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួនឱ្យអស់ពីលទ្ធភាព ស្របតាមច្បាប់ និងរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់ខ្លួន ដើម្បីធានាការតាំងទីលំនៅរបស់ជនភៀសខ្លួនទាំងនោះ ក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ក្រៅពីទឹកដីទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ក្រៅពីទឹកដីរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ។

ជំពូក ៤

សុខុមាលភាព

មាត្រា ២០

ការកំណត់ម្ហូបអាហារ

ក្នុងករណីប្រព័ន្ធកំណត់ម្ហូបអាហារមានស្រាប់ ដែលអនុវត្តចំពោះប្រជាជនជាទូទៅ និងមានការដាក់កម្រិតចែកចាយជាទូទៅនូវផលិតផលដែលខ្វះខាតនោះ ជនភៀសខ្លួនក៏ត្រូវបានទទួលនូវការគិតគូដូចគ្នានឹងជនជាតិនៅទីនោះដែរ ។

មាត្រា ២១

លំនៅដ្ឋាន

ពាក់ព័ន្ធនឹងលំនៅដ្ឋាន ឱ្យតែបញ្ហានេះត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ ឬបទបញ្ញត្តិ ឬស្ថិតក្រោមការត្រួតត្រារបស់អាជ្ញាធរសាធារណៈ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលបានស្នាក់នៅត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ នៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ពួកគេយ៉ាងអនុគ្រោះ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន និងទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ការយកចិត្តទុកដាក់នេះ មិនត្រូវទាបជាងការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលផ្តល់ឱ្យដល់ជនបរទេសជាទូទៅ ដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានោះឡើយ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រា ២២

ការអប់រំសាធារណៈ

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ដល់ជនភៀសខ្លួន នូវការយកចិត្តដាក់ដល់ពួកគេ ដូចគ្នានឹងការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលផ្តល់ដល់ជនបរទេស ចំពោះការអប់រំកម្រិតបឋមសិក្សា។

២. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ដល់ជនភៀសខ្លួន នូវការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងអនុគ្រោះតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន និងទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនទាបជាងការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលផ្តល់ដល់ជនបរទេសជាទូទៅ ដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នា ចំពោះការអប់រំក្រៅពីការអប់រំកម្រិតបឋមសិក្សា ជាពិសេស ចំពោះការទទួលបាននូវការសិក្សា ការទទួលស្គាល់នូវវិញ្ញាបនប័ត្រ សញ្ញាប័ត្រ និងបរិញ្ញាប័ត្រពីសាលាបរទេស និងការបន្ធូរបន្ថយការបង់ថ្លៃ និងការយកថ្លៃឈ្នួលសិក្សា និងការចែករង្វាន់អាហារូបករណ៍។

មាត្រា ២៣

ជំនួយសង្គ្រោះសាធារណៈ

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលស្នាក់នៅត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះជំនួយសង្គ្រោះ និងការឧបត្ថម្ភសាធារណៈ ដូចគ្នានឹងការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលខ្លួនផ្តល់ដល់ជនជាតិរបស់ខ្លួនដែរ។

មាត្រា ២៤

ច្បាប់ការងារ និងសន្តិសុខសង្គម

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលស្នាក់នៅត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវការយកចិត្តទុកដាក់ដូចគ្នានឹងការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលផ្តល់ដល់ជនជាតិខ្លួន ចំពោះកិច្ចការដូចខាងក្រោមនេះ ៖

(ក) ឱ្យតែកិច្ចការទាំងនោះ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ ឬបទបញ្ញត្តិ ឬស្ថិតក្រោមការត្រួតត្រារបស់អាជ្ញាធររដ្ឋបាលដូចជា ៖ ប្រាក់បំណាច់ រួមប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់គ្រួសារ ក្នុងករណីប្រាក់ឧបត្ថម្ភនេះ ជាផ្នែកមួយនៃប្រាក់បំណាច់ផង ចំនួនម៉ោងធ្វើការងារ ចំនួនម៉ោងធ្វើការបន្ថែម វិស្សមកាលដោយ

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មានប្រាក់បៀវត្សរ៍ ការរឹតត្បិតលើការងារនៅផ្ទះ អាយុអប្បបរមានៃការធ្វើការងារ ការហ្វឹកហាត់ការងារ និងការបណ្តុះបណ្តាលការងាររបស់ស្ត្រី និងការងាររបស់យុវវ័យ ព្រមទាំងការទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ បានមកពីកិច្ចចរចាព្រមព្រៀងសមូហភាព។

(ខ) សន្តិសុខសង្គម (បទបញ្ញត្តិចំពោះគ្រោះថ្នាក់ក្នុងការងារ ការមានជំងឺដោយការងារ មាតុភាព ការឈឺថ្កាត់ ការបាត់បង់សមត្ថភាពពលកម្ម វ័យចាស់ជរា មរណភាព ភាពអត់ការងារធ្វើ និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះគ្រួសារ ព្រមទាំងព្រឹត្តិការណ៍ផ្សេងទៀត ស្របតាមច្បាប់ ឬបទបញ្ញត្តិជាតិ ត្រូវបានធានាដោយផែនការសន្តិសុខសង្គម) ដោយស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌ ដូចខាងក្រោមនេះ :

(i) វាអាចមានការរៀបចំសមស្រប ដើម្បីរក្សាសិទ្ធិដែលទទួលបានស្រេចហើយ និងសិទ្ធិដែលកំពុងតែរៀបចំឱ្យទទួលបាន។

(ii) ច្បាប់ ឬបទបញ្ញត្តិជាតិរបស់ប្រទេសនៃលំនៅដ្ឋាន អាចដាក់បញ្ញត្តិឱ្យមានការរៀបចំពិសេសអំពីប្រាក់កម្រៃ ឬផ្នែកខ្លះនៃប្រាក់កម្រៃ ដែលផ្តល់ទាំងស្រុងចេញពីមូលនិធិសាធារណៈ និងអំពីប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់ជន ដែលពុំបានបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃការបង់វិភាគទាន ដែលកំណត់ឡើងសម្រាប់ជាប្រាក់សោធនិវត្តន៍ធម្មតា។

២. សិទ្ធិទទួលបានប្រាក់សំណង ចំពោះមរណភាពនៃជនភៀសខ្លួន ដែលបណ្តាលមកពីរងរបួសដោយការងារ ឬមានជំងឺដោយការងារ មិនត្រូវរងផលប៉ះពាល់ ដោយសារថាលំនៅដ្ឋាននៃអ្នកទទួលផលនោះ នៅក្រៅទឹកដីរបស់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានោះឡើយ។

៣. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវផ្តល់ឱ្យដល់ជនភៀសខ្លួន នូវផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានព្រមព្រៀងរវាងគ្នារួចហើយ ឬដែលអាចនឹងព្រមព្រៀងរវាងគ្នាក្នុងពេលអនាគត ស្តីពីការរក្សាសិទ្ធិដែលបានមកស្រេចហើយ និងសិទ្ធិដែលកំពុងតែរៀបចំឱ្យបានទទួល ពាក់ព័ន្ធនឹងសន្តិសុខសង្គម ស្របតាមតាមលក្ខខណ្ឌអនុវត្តចំពោះជនជាតិនៃរដ្ឋភាគីហត្ថលេខីនៃកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលកំពុងតែនិយាយនេះតែប៉ុណ្ណោះ។

៤. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ នឹងផ្តល់ការគិតគូរដល់ជនភៀសខ្លួនដោយករុណាធម៌ តាមការពង្រីកដល់ជនភៀសខ្លួន នូវផលប្រយោជន៍ឱ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន នៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្រដៀងគ្នា ដែលអាចចូលជាធរមាន នៅពេលណាមួយរវាងរដ្ឋភាគី និងរដ្ឋមិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ជំពូក ៥
វិធានការរដ្ឋបាល

មាត្រា ២៥
ជំនួយផ្នែករដ្ឋបាល

១. បើការប្រើប្រាស់សិទ្ធិដោយជនភៀសខ្លួនជាធម្មតា ត្រូវការនូវជំនួយពីអាជ្ញាធរនៃរដ្ឋបរទេស ដែលជនភៀសខ្លួនមិនអាចពឹងផ្អែកបាន រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ដែលទឹកដីរបស់ខ្លួនមានជនភៀសខ្លួនកំពុងស្នាក់នៅ ត្រូវរៀបចំផ្តល់ជំនួយបែបនោះ ដល់ជនភៀសខ្លួនដោយអាជ្ញាធររបស់ខ្លួន ឬដោយអាជ្ញាធរអន្តរជាតិ ។

២. អាជ្ញាធរដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ១ ត្រូវប្រគល់ ឬបង្កលក្ខណៈឱ្យមានការប្រគល់ក្រោមការត្រួតពិនិត្យមើលរបស់ខ្លួន ឱ្យទៅជនភៀសខ្លួននូវឯកសារ ឬលិខិតបញ្ជាក់ទាំងឡាយ ដែលជាធម្មតាត្រូវប្រគល់ឱ្យទៅជនបរទេស ដោយឬតាមរយៈអាជ្ញាធរជាតិរបស់ខ្លួន ។

៣. ឯកសារ ឬលិខិតបញ្ជាក់ ដែលប្រគល់ឱ្យទៅជនភៀសខ្លួនបែបនេះ ត្រូវមានតម្លៃប្រើប្រាស់ជំនួសលិខិតុបករណ៍ផ្លូវការទាំងអស់ ដែលត្រូវប្រគល់ឱ្យទៅជនបរទេសដោយ ឬតាមរយៈអាជ្ញាធរជាតិរបស់ខ្លួន និងត្រូវមានតម្លៃអាចទុកចិត្តបាន ក្នុងករណីគ្មានភស្តុតាងផ្ទុយពីនេះ ។

៤. ស្របតាមការគិតគូពិសេស ដែលអាចផ្តល់ដល់ជនទីទ័លក្រ ថ្លៃឈ្នួលអាចនឹងត្រូវបង់សម្រាប់សេវាកម្មដែលមានចែងនៅទីនេះ ប៉ុន្តែថ្លៃឈ្នួល ត្រូវតែសមល្មម និងប្រហាក់ប្រហែលនឹងថ្លៃឈ្នួល ដែលបង់ដោយជនជាតិ សម្រាប់សេវាកម្មស្រដៀងគ្នានោះ ។

៥. បទបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ មិនមានប៉ះពាល់ដល់មាត្រា ២៧ និង ២៨ ឡើយ ។

មាត្រា ២៦
សេរីភាពក្នុងការដើរហើរ

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវផ្តល់ដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលស្នាក់នៅស្របច្បាប់លើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវសិទ្ធិជ្រើសរើសទីស្នាក់អាស្រ័យ និងធ្វើដំណើរដោយសេរីលើទឹកដីរបស់ខ្លួនស្របតាមបញ្ញត្តិ ដែលអនុវត្តចំពោះជនបរទេសជាទូទៅក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នានេះ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រា ២៧

លិខិតសំគាល់អត្តសញ្ញាណ

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវចេញលិខិតសំគាល់អត្តសញ្ញាណដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលនៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន និងមិនមានឯកសារធ្វើដំណើរមានសុពលភាព។

មាត្រា ២៨

ឯកសារធ្វើដំណើរ

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវចេញឱ្យដល់ជនភៀសខ្លួន ដែលកំពុងស្នាក់នៅត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវឯកសារធ្វើដំណើរ ដើម្បីដើរហើរចេញក្រៅពីទឹកដីរបស់ខ្លួន បើពុំមានហេតុផលត្រូវទទួលយកអំពីសន្តិសុខជាតិ ឬសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈតម្រូវផ្សេង ហើយឯកសារលំអិតជាប់ជាមួយអនុសញ្ញានេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះឯកសារបែបនោះ។ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា អាចចេញឯកសារធ្វើដំណើរបែបនោះ ទៅឱ្យជនភៀសខ្លួនផ្សេងទៀតនៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន។ រដ្ឋភាគី ត្រូវផ្តល់ជាពិសេស នូវការគិតគូរដោយករុណាធម៌ ចំពោះការចេញឯកសារធ្វើដំណើរបែបនោះ ទៅឱ្យជនភៀសខ្លួននៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន ដែលមិនអាចទទួលបាននូវឯកសារធ្វើដំណើរពីប្រទេស ដែលពួកគេមានលំនៅដ្ឋានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។

២. ឯកសារធ្វើដំណើរ ដែលបានចេញឱ្យទៅជនភៀសខ្លួនក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិមុនៗដោយភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនោះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងចាត់ទុកដោយរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាថា ដូចជាបានចេញតាមមាត្រានេះ។

មាត្រា ២៩

បន្ទុកសារពើពន្ធ

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា មិនត្រូវដាក់បង្ខំលើជនភៀសខ្លួននូវពន្ធគយ ការបង់ថ្លៃ ឬពន្ធអាករក្នុងប្រភេទណាក៏ដោយ ក្រៅអំពី ឬខ្ពស់ជាងការបង់ថ្លៃ ឬពន្ធដែលដកហូត ឬអាចដកហូតពីជនជាតិរបស់ខ្លួន នៅក្នុងស្ថានភាពប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះឡើយ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

២. គ្មានបទបញ្ញត្តិណាមួយ នៅក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនេះ រារាំងដល់ការអនុវត្តចំពោះជនភៀសខ្លួន នូវច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយ ពាក់ព័ន្ធនឹងការបង់ថ្លៃចំពោះការចេញឯកសារខាងរដ្ឋបាល រួមមានលិខិតសំគាល់អត្តសញ្ញាណផង ដល់ជនបរទេសនោះឡើយ ។

មាត្រា ៣០

ការផ្ទេរទ្រព្យសម្បត្តិ

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ស្របតាមតាមច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិផ្សេងៗរបស់ខ្លួន ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យជនភៀសខ្លួនផ្ទេរសម្បត្តិទ្រព្យ ដែលពួកគេបាននាំចូលក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ទៅប្រទេសមួយទៀត ដែលពួកគេបានការអនុញ្ញាតឱ្យចូល ដើម្បីតាំងទីលំនៅថ្មី ។

២. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវផ្តល់ការគិតគូរដោយករុណាធមិ ចំពោះពាក្យសុំការអនុញ្ញាតរបស់ជនភៀសខ្លួន ដើម្បីផ្ទេរទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលអាចមាននៅទីណាក៏ដោយ និងដែលជាចាំបាច់សម្រាប់តាំងទីលំនៅជាថ្មីរបស់ពួកគេ នៅក្នុងប្រទេសមួយទៀត ដែលពួកគេទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យចូលហើយ ។

មាត្រា ៣១

ជនភៀសខ្លួននៅមិនស្របច្បាប់ក្នុងប្រទេសដែលខ្លួនជ្រកកោន

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា មិនត្រូវបង្ខំដាក់ទណ្ឌកម្ម ដោយសារការចូល ឬមានវត្តមានខុសច្បាប់ ទៅលើជនភៀសខ្លួន ដែលមកពីទឹកដីដែលជីវិត និងសេរីភាពរបស់ពួកគេ រងការគំរាមកំហែង ស្របតាមន័យនៃមាត្រា ១ ហើយចូលឬមានវត្តមានលើទឹកដីនៃរដ្ឋភាគី ដោយពុំមានការអនុញ្ញាត បើពួកគេបានបង្ហាញខ្លួនភ្លាមៗនៅចំពោះមុខអាជ្ញាធរ និងបានបង្ហាញបុព្វហេតុត្រឹមត្រូវនៃការចូល ឬការមានវត្តដោយខុសច្បាប់របស់ពួកគេ ។

២. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា មិនត្រូវដាក់ការរឹតត្បិត លើការដើរហើររបស់ជនភៀសខ្លួនបែបនោះឡើយ លើកលែងតែការរឹតត្បិតនោះចាំបាច់ ហើយការរឹតត្បិតបែបនោះ អាចយកមកអនុវត្តបាន ទម្រាំដល់ពេលដែលឋានៈរបស់ពួកគេនៅក្នុងប្រទេសនោះ ត្រូវបានធ្វើត្រឹមត្រូវស្របតាមច្បាប់ ឬពួកគេទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយទៀតតែប៉ុណ្ណោះ។ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យជន

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ភៀសខ្លួនបែបនោះ នូវរយៈពេលសមស្រប និងសម្ភារៈរូបវ័ន្តចាំបាច់ ដើម្បីទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៣២

ការបណ្តេញចេញ

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា មិនត្រូវបណ្តេញជនភៀសខ្លួនណាម្នាក់ ដែលនៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ លើកលែងតែមានហេតុផលខាងសន្តិសុខជាតិនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ។

២. ការបណ្តេញចេញនូវជនភៀសខ្លួនបែបនោះ អាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច ដែលធ្វើឡើងស្របតាមនីតិវិធីច្បាប់តែប៉ុណ្ណោះ ។ លើកលែងតែនៅពេលណា ដែលមានហេតុផលត្រូវទទួលយកខាងសន្តិសុខជាតិ តម្រូវឱ្យធ្វើផ្សេងពីនេះ ជនភៀសខ្លួន ត្រូវតែបានការអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ភស្តុតាង ដើម្បីបង្ហាញថាខ្លួនគ្មានទោសពៃ និងធ្វើឧទ្ធរណ៍ និងសុំឱ្យមានអ្នកតំណាងខ្លួនក្នុងកិច្ចការនេះ នៅចំពោះមុខអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬនៅចំពោះមនុស្សម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ដែលតែងតាំងជាពិសេស ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

៣. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យជនភៀសខ្លួននោះ នូវរយៈពេលសមស្របមួយ ដើម្បីស្វែងរកការអនុញ្ញាតចូលក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋមួយទៀតស្របតាមច្បាប់ ។ ក្នុងន័យនេះ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញារក្សាសិទ្ធិអនុវត្តវិធានការផ្ទៃក្នុង ដែលរដ្ឋភាគីអាចចាត់ទុកថាជាការចាំបាច់ ។

មាត្រា ៣៣

ការហាមឃាត់ការបណ្តេញចេញ ឬការបញ្ជូនត្រឡប់វិញ "បញ្ជូនចេញដោយបង្ខំ"

១. គ្មានរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាណាមួយ ត្រូវបណ្តេញចេញ ឬបញ្ជូនត្រឡប់វិញ នូវជនភៀសខ្លួនទោះតាមលក្ខណៈបែបណាក៏ដោយ ឱ្យទៅកាន់ព្រំដែននៃទឹកដី ដែលជីវិតនិងសេរីភាពរបស់គេរងការគំរាមកំហែង ដោយសារតែជាតិសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ សមាជិកភាពនៃក្រុមសង្គមណាមួយ ឬមតិនយោបាយ ។

២. ក៏ប៉ុន្តែ ផលប្រយោជន៍នៃបទបញ្ញត្តិនេះ មិនអាចយកមកសំអាងដោយជនភៀសខ្លួន ដែលគេមានមូលហេតុសមហេតុផលថា ជននោះអាចជាគ្រោះថ្នាក់ដល់សន្តិសុខរបស់ប្រទេស ដែលជននោះមក

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

នៅ ឬដែលត្រូវបានតុលាការចេញសាលក្រមស្ថាពរ ឱ្យជាប់ទោសពីបទឱ្យក្រិដ្ឋធ្ងន់ធ្ងរណាមួយ ដែលចាត់ជាគ្រោះថ្នាក់ដល់សហគមន៍នៃប្រទេសនោះ។

មាត្រា ៣៤

សញ្ជាតូបនីយកម្ម

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ត្រូវជួយសម្របសម្រួលឱ្យបានច្រើនតាមអាចធ្វើទៅបាន នូវការរួមបញ្ចូលគ្នា និងការធ្វើសញ្ជាតូបនីយកម្មនៃជនភៀសខ្លួន។ ជាពិសេស រដ្ឋទាំងនោះ ត្រូវធ្វើការប្រឹងប្រែងគ្រប់យ៉ាង ដើម្បីធ្វើឱ្យនីតិវិធីសញ្ជាតូបនីយកម្មបានឆាប់រហ័ស និងដើម្បីកាត់បន្ថយឱ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើបាន នូវការបង់ថ្លៃ និងថ្លៃនីតិវិធីនេះ។

ជំពូក ៦

បទបញ្ញត្តិប្រតិបត្តិ និងអន្តរកាល

មាត្រា ៣៥

សហប្រតិបត្តិការនៃអាជ្ញាធរជាតិជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិ

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា សន្យាធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយការិយាល័យឧត្តមស្នងការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួន ឬជាមួយភ្នាក់ងារដទៃទៀតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលអាចបន្តកាតព្វកិច្ចពីការិយាល័យនេះ ក្នុងការអនុវត្តមុខងាររបស់ឧត្តមស្នងការ ហើយជាពិសេស ត្រូវជួយសម្រួលករណីយកិច្ចត្រួតពិនិត្យរបស់ការិយាល័យ លើការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ។

២. ដើម្បីឱ្យការិយាល័យឧត្តមស្នងការ ឬភ្នាក់ងារដទៃទៀតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលអាចបន្តកាតព្វកិច្ចនេះ អាចធ្វើរបាយការណ៍ជូនទៅអង្គការមានសមត្ថកិច្ចនានានៃអង្គការសហប្រជាជាតិ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ សន្យាផ្តល់ជូនការិយាល័យ ឬភ្នាក់ងារនោះ តាមទម្រង់បែបបទសមស្រប នូវព័ត៌មាន និងទិន្នន័យស្ថិតិ ដែលស្នើសុំទាក់ទិនទៅនឹង :

(ក) ស្ថានភាពរបស់ជនភៀសខ្លួន

(ខ) ការអនុវត្តនៃអនុសញ្ញានេះ, និង

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

(គ) ច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និងក្រឹត្យនានា ដែលនៅជាធរមាន ឬអាចចូលជាធរមាន បន្ទាប់ពីនេះទៅ នឹងប្រើប្រាស់ ហើយដែលទាក់ទិនទៅនឹងជនភៀសខ្លួន។

មាត្រា ៣៦

ព័ត៌មានស្តីពីច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិជាតិ

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ អំពីច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិនានាដែលខ្លួនអាចអនុម័ត ដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តនៃអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ៣៧

ទំនាក់ទំនងជាមួយអនុសញ្ញាមុនៗ

ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់មាត្រា ២៨ កថាខណ្ឌ ២ នៃអនុសញ្ញានេះ អនុសញ្ញានេះត្រូវប្រើ រវាងរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ជំនួសឱ្យកិច្ចព្រមព្រៀងថ្ងៃទី ៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩២២ កិច្ចព្រមព្រៀងថ្ងៃទី ៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩២៤ កិច្ចព្រមព្រៀងថ្ងៃទី ១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩២៦ កិច្ចព្រមព្រៀងថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩២៨ និងកិច្ចព្រមព្រៀងថ្ងៃទី ៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៣៥ និងជំនួសឱ្យអនុសញ្ញាថ្ងៃទី ២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៣៣ និងអនុសញ្ញាថ្ងៃទី ១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៣៨ ពិធីសារថ្ងៃទី ១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៣៩ និងកិច្ចព្រមព្រៀងថ្ងៃទី ១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៤៦។

ជំពូក ៧

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៨

ការដោះស្រាយវិវាទ

វិវាទណាមួយរវាងភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តអនុសញ្ញា ហើយដែលមិនអាចផ្សះផ្សាតាមមធ្យោបាយផ្សេងទៀតបាន ត្រូវបញ្ជូនទៅតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ តាមសេចក្តីស្នើសុំរបស់ភាគីណាមួយនៃភាគីក្នុងវិវាទ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រា ៣៩

ការចុះហត្ថលេខា ការឱ្យសច្ចាប័ន និងការចូលជាសមាជិក

១. អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបើកចំហឱ្យចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងហ្សឺណែវ នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៥១ និងបន្ទាប់មក ត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបើកចំហឱ្យចុះហត្ថលេខា នៅការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំទ្វីបអឺរ៉ុប ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី ២៨ ខែកក្កដា ដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៥១ និងត្រូវគេបើកពិធីចុះហត្ថលេខាម្តងទៀតនៅទីស្នាក់ការអង្គការសហប្រជាជាតិ ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី ១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៥១ ដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៥២។

២. អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបើកចំហឱ្យចុះហត្ថលេខា តាងនាមឱ្យរដ្ឋសមាជិកទាំងអស់នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងតាងនាមឱ្យរដ្ឋផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួម នៅក្នុងមហាសន្និបាតពេញអង្គស្តីពីឋានៈនៃជនភៀសខ្លួននិងនិបេតិកជន ឬដែលមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ បានអញ្ជើញឱ្យចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ។ អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានដាក់ឱ្យផ្តល់សច្ចាប័ន ហើយលិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

៣. អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបើកចំហឱ្យរដ្ឋចូលជាសមាជិក ចាប់ពីថ្ងៃទី ២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៥១ យោងតាមកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ។ ការចូលជាសមាជិកមានអនុភាពដោយការដាក់តំកល់លិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិក នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ៤០

បទបញ្ញត្តិសម្រាប់ការអនុវត្តតាមដែនដី

១. រដ្ឋណាមួយក៏បាន នៅពេលចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក អាចប្រកាសថា អនុសញ្ញានេះ ត្រូវពង្រីកការអនុវត្តទៅលើទឹកដីទាំងអស់ ឬលើទឹកដីណាមួយ ដែលនៅក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន សម្រាប់ទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ។ ការប្រកាសនេះ ត្រូវមានអានុភាពនៅពេលដែលអនុសញ្ញាចូលជាធរមាន សម្រាប់ប្រទេសពាក់ព័ន្ធ។

២. នៅពេលណាក៏ដោយ បន្ទាប់ពីនោះ ការពង្រីកនោះត្រូវធ្វើឡើង ដោយជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយការពង្រីកនោះចាប់មានអានុភាពនៅថ្ងៃទី ៩០ បន្ទាប់ពីថ្ងៃ

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ឬចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ សម្រាប់រដ្ឋពាក់ព័ន្ធ ដោយយកជាការនូវកាលបរិច្ឆេទណាមួយ ដែលក្រោយគេ។

៣. ចំពោះទឹកដីណា ដែលអនុសញ្ញានេះមិនទាន់បានពង្រីកដល់នៅពេលចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក រដ្ឋពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ ត្រូវគិតពិចារណាអំពីលទ្ធភាពក្នុងការចាត់វិធានការចាំបាច់ជាជំហានៗ ដើម្បីពង្រីកការអនុវត្តនៃអនុសញ្ញានេះលើទឹកដីទាំងនោះ ស្របតាមការយល់ព្រមពីរដ្ឋាភិបាលនៃទឹកដីនោះ ក្នុងករណីចាំបាច់សម្រាប់ហេតុផលត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។

មាត្រា ៤១

បទបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋសហព័ន្ធ

ក្នុងករណីនៃរដ្ឋសហពន្ធ័ ឬរដ្ឋមិនមែនឯកត្តរដ្ឋ បទបញ្ញត្តិខាងក្រោម ត្រូវអនុវត្ត ៖

(ក) ចំពោះមាត្រាទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចច្បាប់របស់អាជ្ញាធរខាងនីតិបញ្ញត្តិនៃរដ្ឋសហពន្ធ័ កាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធចំពោះវិសាលភាពនេះ ត្រូវដូចគ្នានឹងកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគី ដែលមិនមែនជារដ្ឋសហព័ន្ធ។

(ខ) ចំពោះមាត្រាទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចច្បាប់នៃរដ្ឋ ខេត្ត ឬស្រុក ដែលជាផ្នែកៗនៃរដ្ឋសហព័ន្ធ ហើយដែលជាប់កាតព្វកិច្ចចាត់វិធានការខាងនីតិបញ្ញត្តិ ក្រោមប្រព័ន្ធរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នោះរដ្ឋាភិបាលសហពន្ធ័ ត្រូវនាំយកមាត្រាទាំងនោះ ដោយផ្តល់នូវអនុសាសន៍អនុគ្រោះមួយទៅជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរទទួលមុខនាទីនៃរដ្ឋ ខេត្ត ឬស្រុកក្នុងរយៈពេលយ៉ាងឆាប់បំផុត តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

(គ) រដ្ឋសហពន្ធ័ជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ នៅពេលមានសំណើពីរដ្ឋភាគីផ្សេងទៀតនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលបញ្ជូនតាមរយៈអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្តល់សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីច្បាប់និងការអនុវត្តរបស់សហព័ន្ធ និងអង្គភាពជាផ្នែកៗរបស់សហព័ន្ធ ចំពោះបទបញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញាដោយបង្ហាញអំពីវិសាលភាពនៃការផ្តល់អានុភាពដល់បទបញ្ញត្តិនោះ តាមរយៈវិធានការនីតិកម្ម ឬវិធានការផ្សេងទៀត។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រា ៤២

លក្ខខណ្ឌរក្សាទុក

១. នៅពេលចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក រដ្ឋនីមួយៗ អាចដាក់លក្ខខណ្ឌចំពោះមាត្រាទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ លើកលែងតែពីមាត្រា ១ មាត្រា ៣ មាត្រា ៤ មាត្រា ១៦(១) មាត្រា ៣៣ មាត្រា ៣៦ ដល់មាត្រា ៤៦ ចេញ។

២. រដ្ឋណាដែលដាក់លក្ខខណ្ឌ ស្របតាមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ អាចដកលក្ខខណ្ឌចេញវិញនៅពេលណាក៏បាន ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ៤៣

ការចូលជាធរមាន

១. អនុសញ្ញានេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ៩០ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដាក់តំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិកទី ៦។

២. ចំពោះរដ្ឋនីមួយៗ ដែលបានឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ ក្រោយការដាក់តំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិកទី ៦ អនុសញ្ញានេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ៩០ សម្រាប់រដ្ឋនោះ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលរដ្ឋនេះដាក់តំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិករបស់ខ្លួន។

មាត្រា ៤៤

ការប្រកាសដកខ្លួន

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា អាចប្រកាសដកខ្លួនចេញពីអនុសញ្ញានេះ នៅពេលណាមួយក៏បាន ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

២. ការប្រកាសដកខ្លួន ត្រូវមានអានុភាពចំពោះរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាដែលពាក់ព័ន្ធ រយៈពេល ១ ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបានសេចក្ដីប្រកាសនោះ។

៣. រដ្ឋណា ដែលបានធ្វើសេចក្ដីប្រកាស ឬការជូនដំណឹងស្របតាមមាត្រា ៤០ នៅពេលណាមួយបន្ទាប់ពីនោះ ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ អាចប្រកាសថា អនុសញ្ញា

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

នេះឈប់ពង្រីកដល់ទឹកដីនោះទៀតហើយ ក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹង ។

មាត្រា ៤៥

ការពិនិត្យឡើងវិញ

១. រដ្ឋភាគីណាមួយនៃអនុសញ្ញា អាចសុំពិនិត្យសើរើឡើងវិញនូវអនុសញ្ញានេះ នៅពេលណាក៏បាន ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២. មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្តល់អនុសាសន៍ ប្រសិនបើមាន អំពីវិធានការដែលត្រូវដាក់ចេញចំពោះសេចក្តីស្នើសុំនោះ ។

មាត្រា ៤៦

ការជូនដំណឹងដោយអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវជូនដំណឹងដល់សមាជិកទាំងអស់នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋមិនមែនសមាជិក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៩ អំពី :

(ក) សេចក្តីប្រកាស និងការជូនដំណឹងស្របតាមផ្នែក (ខ) នៃមាត្រា ១ ។

(ខ) ការចុះហត្ថលេខា ការឱ្យសច្ចាប័ន និងការចូលជាសមាជិក ស្របតាមតាមមាត្រា ៣៩ ។

(គ) សេចក្តីប្រកាស និងការជូនដំណឹង ស្របតាមមាត្រា ៤០ ។

(ឃ) លក្ខខណ្ឌ និងការដកចេញ ស្របតាមមាត្រា ៤២ ។

(ង) កាលបរិច្ឆេទ ដែលអនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមាន ស្របតាមមាត្រា ៤៣ ។

(ច) ការប្រកាសដកខ្លួនចេញ និងការជូនដំណឹង ស្របតាមមាត្រា ៤៤ ។

(ឆ) សេចក្តីស្នើសុំពិនិត្យសើរើឡើងវិញ ស្របតាមមាត្រា ៤៥ ។

ដោយមានជំនឿទៅលើអនុសញ្ញានេះ ភាគីចុះហត្ថលេខាខាងក្រោម ដោយមានការអនុញ្ញាតយ៉ាងត្រឹមត្រូវ បានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ តំណាងឱ្យរដ្ឋាភិបាលរៀងៗខ្លួន ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ធ្វើនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ថ្ងៃទីម្ភៃប្រាំបី ខែកក្កដា ឆ្នាំមួយពាន់ប្រាំបួនរយហាសិបមួយ ជាច្បាប់តែមួយគត់ ដែលមានអត្ថបទជាភាសាអង់គ្លេស និងបារាំងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ដូចគ្នា និងត្រូវរក្សាទុកនៅបណ្ណសារដ្ឋាននៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយច្បាប់ចម្លង ដែលមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវពិតតាមច្បាប់ដើមត្រូវប្រគល់ជូនសមាជិកទាំងអស់របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋមិនមែនជាសមាជិក ដូចចែងក្នុងមាត្រា ៣៩។

-----------//----------

Downloaded from http://www.khmerlaws.com